
PAKİSTAN-NATO-ABD İLİŞKİLERİ ÇIKMAZA GİRİYOR - 29 KASIM 2011

Gökçen EKİCİ

12.04.2009

ABD- NATO ve Pakistan arasında her geçen gün daha da karmaşık hale gelen ilişkiler, NATOnun yanlışlıkla 24 Pakistan askerini öldürmesi ile geriye döndürülmesi zor bir mecraya girmiştir. NATO ve ABDnin çeşitli düzeylerde dile getirilen özür mesajları İslamabadda karşılığını bulamazken, karşılıklı güven ve işbirliği bu hata nedeniyle büyük hasar gördü. İlişkilerin ve karşılıklı rahatsızlıkların seyri dikkatle incelendiğinde, 1999 yılında Belgradda Çin Halk Cumhuriyetinin yanlışlıkla vurulmasına benzer mesajlar içerdiği intibasını uyandırmaktadır. Zira ABD ve NATO Pakistanın Afganistanda yürüttükleri operasyona desteği konusunda ciddi şüphelere sahiptir.

2014 yılında Afganistandan çekilmenin başlayacak olması NATOnun ve ABDde kendileri açısından sürenin daraldığı endişesini körüklemektedir. Bir yandan Talibanın ılımlı kanadını masaya çekmeye çalışan bir yandan ise radikal gruplarla silahla mücadeleyi sürdüren ABD ve NATOnun Pakistana yönelik baskıları da her geçen gün artmaktadır.

ABD ve NATO Pakistanın yalnızca Afganistanda terörle mücadele konusunda attığı adımları değil, aynı zamanda kendi sınırları içerisinde de Afganistanla bağlantılı gruplarla mücadele kabiliyetini yetersiz bulan ABD, Pakistan sınırları içerisinde de operasyon yapma hakkını kendinde bulmaktadır. Zira Bin Ladinin Pakistan sınırları içerisinde İslamabaddan gizli bir operasyonla öldürülmesi ve son olarak 24 askerin toplamda son üç yıl içerisinde 72 Pakistan askerinin operasyonlar neticesinde öldürülmesi sadece operasyonların basına yansıyan kısmını oluşturmaktadır. Veziristan bölgesinde gerçekleştirilen saldırılar ve Pakistan içerisinde gerçekleştirilen operasyonlar Pakistan ordusu ve istihbarat teşkilatının bilgisi dışında gerçekleştirilmektedir. ABD ve NATOnun bu anlamda geçmiş deneyimlerinden hareket ettiği ifade edilebilir. Zira Pakistan ordusu ve istihbarat teşkilatları içerisinde Taliban uzantılarının yer aldığı ve bilgi akışının her türlü tedbire rağmen kesilemediği yönünde kanaatler halen mevcut. Ancak bu şüpheler Pakistanın egemenlik alanına müdahale edildiği kaygılarını bertaraf etmeye yetmemektedir.

Ortaya koyulması gereken temel undur Afganistan ve Pakistanın istikrar ve güvenliğini birbirinden ayırmanın imkânsız olduğu gerçeğidir. Bölgenin tarih, kültürel, demografik yapısı iki ülkenin kaderini ortaklaştırmakta ve birbirinden bağımsız düşünmeyi

imkânsız hale getirmektedir. Bu nedenledir Washingtonun uyguladığı stratejinin bir bütünlük arz etmesi gerekmektedir.

Bununla beraber ABD ve NATO her ne kadar üzerinde durmasa da Pakistan kamuoyu nezdinde Afganistanda yürütülen operasyona ve Pakistanın tutumuna olan tepkisi her geçen gün artmaktadır. Yüksek rakımlardan yapılan açıklamalara baktığımızda ülkede en güvenilir kurum

olarak halen varlığını sürdüren ordu içerisinde de rahatsızlığın arttığı görülmektedir. NATO operasyonlarında hayatını kaybeden Pakistan askerlerinin sayısının her geçen gün artması bir yana Usame Bin Ladinin öldürülmesi operasyonunda hava sahasının ihlal edilmiş olması Pakistan ordusu açısından kritik bir öneme sahiptir. Pakistan ordusu ve halkı nezdinde kendinin olmayan bir savaş için insan ve itibar kaybetmek duygusunun güçlenmesi Afganistan ve bölgenin güvenliği açısından en önemli risklerden biri olacaktır.

24 Pakistan askerinin hayatını kaybetmesinin ardından bu yönde sinyallerini güçlendirdiği söylenebilir. Zira Pakistan gelecek hafta içerisinde yapılacak olan ve Afganistanın geleceğini şekillendirecek olan Bonn Konferansına katılmayacağını açıklayarak verilecek en sert tepkilerden birisini vermeyi seçmiştir. Pakistanın operasyonlara destek vermemesi Afganistanda barış ve güvenliğin sağlanması ve ülkenin yeniden inşası hedeflerinin bir anlamda imkânsız görevler haline gelmesine neden olacak kadar önemli bir unsurdur.

Kaynak/Source: